

ЗАТВЕРДЖЕНО:

КЗ «Кам'янська спеціальна
загальноосвітня школа-інтернат» ЗОР

Наказ від 02.12.2022 № 142

ІНСТРУКЦІЯ

З БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ № 1-БЖ

для учнів(вихованців) з пожежної безпеки

1. Загальні положення

1.1. Ця інструкція діє під час виконання учнем (вихованцем) првил пожежної безпеки.

1.2. У разі порушення інструкції можливі:

- різні види травмувань;
- різні види опіків;
- нервово-емоційний стрес;
- втрата життя.

1.3. Учень (вихованець) повинен вивчати (лексику), яка використовується під час інструктажу з пожежної безпеки.

1.4. Уважно слухай вчителя, вихователя під час інструктажу, не соромся ставити питання.

2. Правила пожежної безпеки

2.1. Правила користування електроприладами:

1) перед тим, як користуватися електроприладом, вивчи (прочитай) інструкцію до його користування, детально розпитай про це у дорослих;

2) не вмикай і не вимикай електроприлади мокрими руками;

3) щоб відключити електроприлад з розетки, берись за вилку, а не тягни за провід;

4) якщо побачив несправність розетки, вилки, пошкодження ізоляції електропроводу, не користуйся електроприладом та обов'язково скажи про це дорослим;

5) не можна наливати воду в електрочайник, каструлю, праску та інше, коли вони включені в мережу;

6) у кімнатах, де багато вологи (ванна, душова), підлога зволожена, а вентиляція повітря відсутня, не користуйся вимикачами та розетками (якщо вони навіть і встановлені в кімнаті) – краще висуши волосся феном в сусідній сухій кімнаті;

7) не винось із кімнат у двір включені в електромережу електроприлади, радіоприймачі, електролампи та інше;

8) не користуйся саморобними електронагрівальними приладами (плитками, обігрівачами, електро-подовжувачами);

9) не торкайся електроламп, світильників, телевізорів, комп'ютерів мокрими руками або вологою ганчіркою; якщо треба почистити лампи, вимити екран, відключи прилад із мережі;

10) не торкайся одночасно корпусів переносних електроприладів (настільних ламп, пирососів, прасок та іншого) і заземлених металевих предметів (батареї опалення, водопровідних і газових труб, ванн, раковин і газових плит);

11) не підвішуй будь-що на електричну проводку; не закладай проводи і шнури за газові і водопровідні труби, батареї опалення;

12) якщо треба помити, почистити електроприлад, відключи його з мережі;

13) якщо електроприлад іскрить або загорівся, терміново відключи його з розетки і загаси водою;

14) не можна гасити водою електроприлад під напругою, треба гасити піском, щільним покривалом, порошковим вогнегасником;

15) не користуйся електрообігрівачами з відкритими тенами (спіралями);

16) не залишай без нагляду ввімкнені праску, чайник, електрообігрівач;

17) не вмикайте одночасно в одну розетку велику кількість електроприладів - це може привести до перенавантаження і загоряння проводів;

18) не ремонтуй електроприлади сам – для цього у тебе досить мало знань і вмінь, а шкоди буде багато;

19) не вбивай довільно в стіни гвіздки: ти не знаєш, де розташований у стіні електропровід і тому можеш порушити його міцність та ізоляцію;

20) не накривай, не обгортай нагрівальні електроприлади, світильники папером та тканиною, прилад перегрівається і може спалахнути пожежа;

21) виходячи з дому, виключай електроприлади з розетки – це і економія електроенергії і захист від пожежі;

22) не став під розеткою нагрівальні електроприлади, бо контакти розетки можуть перегрітись;

23) якщо користуєшся старим телевізором (не плазмовий), не розташовуй його біля батареї опалення, не став його в середину меблів і не клади на нього ніякі речі, бо так телевізори інколи самозагораються;

24) не розташовуй нагрівальні електроприлади біля штор, накидок, розвішаного одягу, стін, обклеєних шпалерами;

25) не можна сушити білизну, розігрівати побутову хімію в квартирі чи приватному будинку за допомогою відкритого вогню;

26) не проводи хімічні досліди вдома, без нагляду дорослих, особливо з хімічними реактивами, що призводять до вибуху, самозаймання (наприклад з фосфором, калієм, натрієм, магнієм, бертолетовою сіллю та інші);

27) аерозолі в балончиках (спреї, дезодоранти, лаки та інше) перебувають під тиском, тому їх не можна розбивати та нагрівати;

28) не грайся з сірниками сам і не дозволяй гратися ними своїм молодшим братам та сестрам.

2.2. Якщо ти користуєшся ліфтом:

- 1) не підпалюй в ліфті сірники, бенгальські вогні;
- 2) не грайся в ліфті з петардами, хлопавками і т.д;
- 3) не кидай в шахту ліфта, сміттєпроводу непогашені сірники, легкозаймисті матеріали.

2.3. Правила користування газовими приладами:

- 1) не залишай включену газову плиту без нагляду;
- 2) систематично провітрюй кімнату, де є газові прилади;
- 3) виходячи з дому, відключай газ;
- 4) не розміщуй поряд з газовою плитою предмети, які легко загоряються: папір, тканини тощо;
- 5) не користуйся газовими колонками при відсутності тяги;
- 6) не відкривай кран газопроводу, не перевіривши, чи закриті всі крани газової плити;
- 7) не стукай по крану, запальниках твердими предметами;
- 8) не суши одяг, волосся над включеною газовою плитою.

2.4. Якщо почув запах газу в приміщенні.

- 1) якщо хтось із дорослих удома, негайно скажи їм про це;
- 2) не вмикай електрику;
- 3) не запалюй сірники;
- 4) не пали;
- 5) відкрий всі вікна та квартирки, провітри приміщення;
- 6) перевір, чи перекриті на плиті конфорки горілок.

2.5. Ознаки отруєння чадним газом:

- 1) спочатку з'являється головний біль;
- 2) потім запаморочення, загальна слабкість;
- 3) сонливість;
- 4) нудота, починається блювота;
- 5) непритомність, можливі зупинка дихання і навіть – летальний кінець.

2.6. Що необхідно негайно зробити при ознаках отруєння газом:

- 1) сповістити дорослих про випадок, викликати медичну допомогу 103;
- 2) винести постраждалого на повітря;
- 3) прикласти до носа потерпілого ватку з нашатирним спиртом;
- 4) забороняється постраждалому давати пити (можна тільки змочити губи та обличчя), будь-які ліки.

3. ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ ПІД ЧАС ПОЖЕЖІ В БУДИНКУ, КВАРТИРІ

3.1. Що робити, якщо почалася пожежа:

- 1) телефонуй за номером 101 і повідом про подію. По можливості, повідом своїм рідним;

2) якщо вогонь невеликий, намагайся загасити його самотужки. Але, якщо вогонь не зміг загасити протягом декількох хвилин, то кидай все і рятуй найдорожче - себе, своїх сестер і братів, людей, які є в будинку:

- тверді предмети краще гасити водою, піском, землею, щільною тканиною або вогнегасником;
- горючі рідини можна засипати піском, землею, накрити щільною тканиною або використовувати вогнегасник;
- електричні прилади і дроти спочатку треба відключити, а потім гасити водою, щільною тканиною або вогнегасником;
- **ОБЕРЕЖНО!** Телевізор може вибухнути, тому знаходитися дуже близько від нього не треба.

3) якщо від плити на кухні загорілися кухонні предмети, штори або рушники, гаси вогонь ганчіркам, обернувши руки мокрим рушником;

4) невелике загоряння на кухні можна ліквідувати за допомогою крупи, солі або прального порошку.

Основне правило гасіння вогню-це накрити палаючий предмет щільною тканиною або ковдрою і негайно вийти з приміщення, щільно закривши за собою двері.

3.2. Як вибратися з будинку під час пожежі:

1) якщо ти прокинувся від запаху диму або шуму пожежі, не сідай в ліжку, так ти вдихнеш дим, а разом з ним і отруйні гази. Скачайся прямо на підлогу. Там менше отруйних речовин, більше чистого повітря;

2) не залишайся в палаючому приміщенні і не ховайся в шафи або інші предмети;

3) пробирайся поповзом або рачки по підлозі під хмарою диму до дверей, але відразу відчиняти їх не треба, бо за ними може бути пожежа;

4) обережно доторкнись до них тильною стороною долоні. Якщо двері, ручки дверей гарячі, за ними пожежа. Не відкривай двері;

5) якщо двері, ручки дверей холодні- пожежі немає, перебирайся до наступної кімнати, але не забувай зачиняти за собою двері. Рухайся тільки поповзом або рачки, щоразу зачиняй за собою двері, спробуй дістатися виходу. По дорозі розбуди усіх, хто є у квартирі, маленьким дітям, літнім або хворим допоможи покинути квартиру, що горить;

6) вибравшись із неї, негайно зателефонуй в пожежну охорону - 101. Диспетчерові чітко назви вулицю, номер будинку, поверх, де відбулася пожежа та поясни, що горить – квартира, горище, підвал, коридор тощо;

7) якщо в будинку є кодовий замок, назви номер коду. Організуй зустріч пожежних і покажи їм найкоротший шлях до будинку. Це прискорить їхнє прибуття до місця події, особливо, коли будинок розташований не на самій вулиці, а вглибині забудови;

8) якщо двері, ручки дверей гарячі і вийти через двері не виходить, закрій щілину під дверима будь-якою тканиною, зроби глибокий вдих, затримай подих, підведися, швидко розкрий вікно й знову присядь навпочіпки (пам'ятай про отруєння димом!). Не відкривай вікно на всю ширину (приплив повітря підсилить вогонь), висунься і кричи: «Допоможіть, пожежа!»;

9) якщо, стоячи біля вікна, ти задихаєшся від диму, знову присядь й глибоко вдихни. Потім підведись й знову клич на допомогу! Намагайся привернути до себе увагу: стукай по жерстяному укусу підвіконня, кинь щонебудь у вікно сусідньої квартири тощо;

10) якщо вікно відкрити не вдається, тоді розбий скло твердим предметом або ударом ноги, але не руками (можна сильно порізатися) і знову клич на допомогу і чекай пожежників;

11) якщо треба пройти через приміщення, яке горить, зніми легкозаймистий одяг і одяг, що плавиться, облийся водою, накрійся мокрою ковдрою, віддихайся, затримай подих і швидко біжи з приміщення;

12) якщо немає можливості вийти з квартири через сходову площадку, то потрібно використати балконні пожежні сходи, а за їх відсутності вийти на балкон або лоджію і кликати на допомогу;

13) якщо загорівся одяг, падай на підлогу і перекочуйся, щоб збити вогонь: якщо є поряд калюжа, сніг – падай туди, ні в якому разі не біжи, це ще більше роздуває вогонь.

3.3. Якщо пожежа в під'їзді:

- 1) сміття, залишене в під'їзді – джерело пожежі;
- 2) не погашена сигарета, кинута на підлогу – джерело пожежі;
- 3) захаращувати сходові проходи – заборонено!;
- 4) при виявленні в під'їзді сильного задимлення або джерела вогню:
 - виклич пожежну службу за телефоном 101 і по можливості повідом сусідів;
 - не користуйся ліфтом, якщо вихід на вулицю не можливий, залишайся в квартирі;
 - двері надовго захистять тебе від пожежі, поливай їх із середини водою і закрій мокрою тканиною всі щілини;
- 5) зберігай спокій, пожежні вже поспішають на допомогу.

3.4. Якщо загорівся ліфт:

- 1) якщо сталася пожежа в ліфті, в кабіні або в шахті з'явився дим, терміново натискай кнопку «Виклик» і повідомляй про це диспетчеру;
- 2) якщо ліфт продовжує рух, не намагайся зупинити його сам, дочекайся поки він зупиниться;
- 3) коли вийдеш з кабінки, спробуй заблокувати двері якимось предметом, для того, щоб ніхто не зміг знову викликати ліфт;
- 4) гасити водою кабінку не можна, ліфт під напругою;
- 5) виклич пожежну службу по телефону 101 і повідом про пожежу мешканцям будинку;
- 6) якщо ліфт зупинився між поверхами(це може статися через займання і коротке замикання), роби все можливе, щоб тебе почули. Намагайся за допомогою підручних предметів (ключі, парасолька) розсунути двері ліфта, щоб було легше дихати. Не намагайся покинути ліфт самотійно, він може поїхати;

7) щоб не задихнутися димом, закрій рот і ніс хусткою або рукавом одягу, якщо з собою є вода або інша рідина, яка безпечна для дихання, змочи нею хустку або рукав.

3.5. Якщо пожежа на вулиці:

1) на вулиці категорично забороняється підпалювати суху траву, опале листя або тополиний пух. Часто в результаті таких дій вогонь перекидається на рослини, що обвивають балкони і по ним піднімається з перших до останніх поверхів, знаходячи на кожному балконі додатковий горючий матеріал, йдучи в житлові квартири і знищуючи все на своєму шляху;

2) при невеликому вогнищі загоряння спробуй збити полум'я сирими гілками або засипати землею;

3) не намагайся загасити вогонь ціною свого здоров'я і життя, покинь місце пожежі, виклич пожежну службу по телефону 101.

3.6. Перша допомога при опіках:

1) посади або поклади постраждалого;

2) обливай місця опіків великою кількістю води (15 хвилин і більше, але будь обережний, щоб не переохолодити постраждалого, особливо взимку);

3) якщо є можливість, то зніми з уражених місць, поки не утворились набряки, каблучки, годинники, паски, ремні, взуття. Якщо вже набряки утворилися, не займай їх;

4) знімати предмети одягу, які згоріли або ще тліють, можна лише тоді, коли вони не пристали до уражених місць постраждалого;

5) усі опіки необхідно захистити, прикриваючи їх чистою тканиною без ворсу (простирадло або наволока);

6) виклич швидку медичну допомогу за телефоном 103.

Запам'ятай:

- не чіпай нічого, що пристало до місця опіку;
- не змащуй опіки ніякими кремами, лосьйонами, оліями або маслами;
- не проколюй пухирі.

3.7. Що забороняється робити під час пожежі в квартирі, будинку:

1) не можна відкривати вікна і двері: приплив свіжого повітря підтримує горіння. Розбивати вікно потрібно тільки в тому випадку, якщо збираєтесь з нього вискочити (якщо поверх невисокий) і коли кличете на допомогу;

2) не можна гасити водою електроприлади, включені в мережу;

3) не можна ходити в задимленому приміщенні в повний зріст, дим завжди накопичується у верхній частині кімнати або будівлі, тому краще пригнутися або лягти на підлогу, закривши ніс і рот хусткою;

4) у задимленому під'їзді рухатися, тримаючись за поручні, вони можуть привести в глухий кут;

5) не можна під час пожежі в під'їзді, в квартирах заходити в ліфт (він може вимкнутися в будь-який момент і ти потрапиш в пастку);

6) не можна ховатися під час пожежі під диван, в шафу, від вогню і диму сховатись неможливо;

- 7) не можна боротись з вогнем самостійно, не викликаючи пожежників.
- 8) не можна стрибати з вікон, якщо вони вище 1 поверху (такі стрибки частіше всього закінчуються смертельно);
- 9) не можна спускатися по водостічних трубах і стояках або за допомогою простирадл і мотузок (в тебе нема для цього сил і спеціальних умінь);
- 10) не можна бігти, якщо загорілась одежа;
- 11) не знімай самостійно одяг з обпалених ділянок тіла;
- 12) не змащуй опіки ніякими кремами, лосьйонами, оліями або маслами.

4. Вимоги безпеки в надзвичайних ситуаціях

4.1. У разі виникнення будь-якої надзвичайної ситуації (погіршення самопочуття, травма, страх, розгубленість, пожежа, відключення електроенергії та інше):

- скажи або зателефонуй батькам, дорослим;
- не панікуй, не кричи, не метушись;
- уважно дивись та слухай команди дорослих, чітко і спокійно їх виконуй;
- якщо можеш допомогти дорослим, запропонуй.

4.2. Запам'ятай та запиши номери телефонів служб екстреної допомоги:

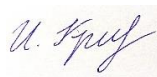
- 101 - пожежна охорона;
- 102 - поліція;
- 103 - швидка медична допомога;
- 104 - газова служба;
- або, єдиний номер 112, на який можна телефонувати, щоб не набирати окремо 101, 102, 103 і 104.

Ця служба 112 пристосована для людей з порушенням слуху чи мови, адже щоденно там працюють перекладачі жестової мови.

- 116, 111 або 0 800 500 225 - Всеукраїнська лінія «Телефон довіри»;
- 116, 123 або 0 800 500 335 - Національна гаряча лінія з питань попередження насильства над дітьми та захисту прав дітей (у межах України дзвінки безкоштовні).

ПОГОДЖЕНО

Заступник директора з навчальної роботи

Ірина КИТМАНОВА